

prima instanță: C. Ursachi
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-2645/16

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc împotriva Direcției Cultură a Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 15 octombrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 10 iulie 2015, Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Cultură a Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, în luna martie anul 2010, au fost angajați prin cumul în calitate de instrumentiști, în orchestra de muzică camerală, în cadrul Direcției Cultură a Primăriei mun. Chișinău.

Afirmă că, la momentul semnării contractului de muncă, au fost negociate condițiile contractuale, a fost stabilită o perioadă de probă de 03 luni, cu un regim de muncă de 40 ore săptămânal, 08 ore pe zi și 02 zile repaus, iar programul de lucru prevedea un orar flexibil în coordonare cu conducătorul deplasărilor, la fel, a fost stabilită și retribuirea muncii în conformitate cu prevederile Legii nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, anexa nr. 1 pct.14, salariu de bază fiind stabilit în mărime de 1240 de lei.

Susțin că, după expirarea perioadei de probă, au obținut statutul de angajat pe o perioadă nedeterminată.

Relevă că, au activat în calitate de instrumentiști ai orchestrei de muzică camerală până la data de 10 aprilie 2015, când Direcția Cultură a Consiliului municipal Chișinău a emis ordinul nr. 34 cu privire la concedierea salariaților în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, prin care, începând cu data de 10 aprilie 2015 a fost desfăcute contractele individuale de muncă cu salariații Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, pe motivul încălcării regimului de muncă, absența fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă.

Invocă că, despre emiterea prezentului ordin au aflat la data de 24 aprilie 2015, când au fost informați de la contabilitate că, nu mai pot primi salariile pe motivul concedierii, totodată, eliberându-le o copie a ordinului.

Menționează că, conform ordinului contestat, angajatorul a ajuns la această concluzie în urma constatărilor absenței nemotivate de la serviciu a tuturor reclamanților, întocmite de către reprezentanții Direcției Cultură la data de 08 și 09 aprilie 2015 și prezentării notei informative a Serviciului resurse umane din 10 aprilie 2015.

Consideră că, ordinul enunțat este ilegal, neîntemeiat și pasibil de a fi anulat, deoarece pârâtul nu a respectat prevederile art. 210 din Codul muncii, nu l-a adus la cunoștință în termen de 5 zile de la data emiterii ordinului, mai mult, nu au fost respectate nici prevederile art. 208 alin. (1) și (2) din Codul muncii.

Declară că, și-au desfășurat activitatea în strictă conformitate cu prevederile contractuale și nu au încălcat clauzele acestora, or, în cazul încălcării disciplinei muncii, angajatorul este obligat să ceară salariatului o explicație scrisă cu privire la fapta comisă, ceea ce în cazul lor nu a fost efectuat.

În aceste circumstanțe, invocă că, angajatorul nu a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale enunțate, nu a solicitat explicații, nu a întocmit procese-verbale, ceea ce demonstrează atât nevinovăția reclamanților, cât și ilegalitatea acțiunilor angajatorului.

Mai invocă că, conform pct.13 al contractelor individuale de muncă semnate la începutul lunii martie 2010, a fost stabilit un regim de muncă de 40 ore săptămânal, 08 ore pe zi, 02 zile repaus, iar programul de lucru prevede un orar flexibil coordonat cu conducătorul deplasărilor.

Susțin că, a fost stabilit un astfel de regim de muncă flexibil reieșind din specificul activității profesionale și s-a ținut cont de faptul că, ei sunt instrumentiști soliști, iar pentru a exersa la instrument zilnic este nevoie de ore în șir și repetițiile, concertele durează în timp și după programul de lucru preconizat zilnic.

Astfel, în cazul în care programul de lucru prevede un orar flexibil în coordonare cu conducătorul deplasărilor, consideră că, angajatorul a fost în imposibilitate de a depista cele 4 ore consecutive de lipsă a angajaților de la locul de muncă și fără a deține o explicație în acest sens de la conducătorul deplasărilor, mai mult, pe toată perioada de activitate într-un astfel de regim, nu au fost

niciodată somați că încălcă condițiile contractuale, fapte care confirmă repetat ilegalitatea acțiunilor pârâtului.

Consideră că, pârâtul, în calitate de angajator, a fost obligat înainte de emiterea ordinului cu privire la concediere, să verifice și să analizeze toate circumstanțele cazului, să acționeze în strictă conformitate cu prevederile legale pentru a emite un ordin întemeiat, ceea ce în cazul dat nu a fost efectuat.

Invocă că, pârâtul, prin acțiunile sale ilegale, i-a privat de dreptul la muncă.

Solicită anularea ordinului pârâtului nr. 34 din 10 aprilie 2015 cu privire la concedierea salariaților în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, restabilirea tuturor reclamanților în funcția deținută anterior și încasarea de la pârât în beneficiul tuturor reclamanților a prejudiciului material, ce constă din plata obligatorie a unei despăgubiri pentru absența forțată de la muncă în mărime de 1 240 lei pentru fiecare lună de absență forțată de la muncă, prejudiciului moral în mărime de 03 salarii lunare și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, respingând acțiunea, și-a argumentat concluzia prin faptul că, ordinul nr. 34 din 10 aprilie 2015 a fost emis legal, șeful Direcției Cultură fiind în drept să emită ordine în baza pct. 5.3.7 din Regulamentul Direcției Cultură aprobat prin decizia Consiliul municipal Chișinău nr. 11/4 din 03 iunie 2004.

Totodată, prima instanță a reiterat că, temei pentru emiterea ordinului nr. 34 din 10 aprilie 2015 cu privire la concediere, a servit nu 04 ore consecutive de lipsă de la serviciu, ci 02 zile consecutive, fapt confirmat prin procesele-verbale privind constatarea absențelor întocmite la data de 08 și 09 aprilie 2015, iar refuzul reclamanților de a prezenta explicația scrisă în legătură cu încălcarea disciplinei de muncă a fost consemnat în procesul-verbal din 09 aprilie 2015.

La fel, prima instanță a mai constatat că, refuzul intenționat al salariaților de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului nr. 34 din 10 aprilie 2015, s-a manifestat prin absența de la serviciu, fapt fixat în procesele-verbale din 10 aprilie 2015 și 14 aprilie 2015, iar la data de 15 aprilie 2015, conducătorul orchestrei, Igor Vitliuc s-a prezentat la serviciu și a ridicat copia ordinului din Serviciul resurse umane, fapt confirmat prin procesul-verbal din 15 aprilie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 19 septembrie 2016, reprezentantul lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost apreciate arbitrar probele, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Menționează că, atât instanța de apel, cât și prima instanță au determinat corect raportul juridic în speță, însă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost stabilite și elucidate deplin, iar concluziile instanțelor de judecată contravin circumstanțelor cauzei.

În acest sens, invocă că, este eronată concluzia instanței de apel cu referire al faptul că, nu s-a confirmat în pricina respectivă de către recurenți a programului de lucru flexibil în coordonare cu conducătorul deplasărilor, deoarece la materialele cauzei au fost prezentate probe concludente, incontestabile și, anume, contractele individuale de muncă semnate cu angajatorul, care în pct. 13 prevede că, programul de lucru este prevăzut flexibil, coordonat cu conducătorul deplasării, orchestrei, or, în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (7) din Codul muncii, angajatorul poate stabili, cu acordul scris al salariatului, programe individualizate de muncă, cu un regim flexibil al timpului de muncă, dacă această posibilitate este prevăzută de regulamentul intern al unității sau de contractul colectiv ori de cel individual de muncă, ceea ce în cazul dat a fost făcut.

Menționează că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel și, anume, asupra faptului că, instanța de fond, examinând probele prezentate la materialele cauzei eronat a conchis că, termenul conducător al deplasării în contract nu există, constatări eronate ale primei instanțe, deoarece contractele de muncă prezentate la materialele cauzei demonstrează contrariul.

Susține că, instanța de apel nu s-a expus și asupra argumentului precum că, intimatul nu a prezentat probe cu referire la lipsa nemotivată a recurenților de la serviciu, anume care ore și în ce perioadă reclamanții au lipsit de la serviciu, în cazul în care regimul timpului de muncă a fost unul flexibil.

Mai invocă că, constatările primei instanțe au fost reținute din declarațiile reprezentanților părților, or, o atare examinare a litigiu vine în contradicție cu prevederile art. 117 alin. (1) și (2) din CPC.

Consideră că, intimatul, în calitate de angajator, nu a respectat prevederile normelor materiale și nu a acționat în strictă conformitate cu legislația muncii, deoarece acesta, până la aplicarea sancțiunilor disciplinare, a fost obligat în conformitate cu legislația muncii să ceară salariaților o explicație scrisă privind fapta comisă conform prevederilor art. 208 din Codul muncii, iar refuzul de a prezenta explicația cerută urma a fi consemnată într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

Susține că, în speță dată, doar s-a adus la cunoștință instanțelor de judecată din spusele reprezentanților intimatului că, recurenții au refuzat să prezinte explicații în scris, însă instanțele de judecată nu au luat în considerație acțiunile ilegale ale angajatorului, care era obligat să acționeze în strictă conformitate cu prevederile normei materiale menționate.

Relevă că, procesul-verbal privind constatarea faptului refuzului salariatului de a prezenta explicația scrisă în legătură cu încălcarea disciplinei muncii este semnat contrar prevederilor legale, deoarece lipsește semnătura reprezentantului salariaților, ceea ce confirmă și faptul că, reprezentatul salariaților nu a fost informat și nu a luat cunoștință cu cazul dat, iar ca consecință, impune concluzia că nu a avut loc lipsa nemotivată de la locul de muncă.

Consideră că, procesul – verbal enunțat, fiind întocmit cu abateri grave de la normele materiale, a produs efecte juridice negative pentru recurenții.

Susține că, instanța de apel, la examinarea cauzei, a omis să se expună asupra acestor motive, ceea ce se echivalează cu nemotivarea deciziei contestate, or, nemotivarea hotărârilor vine în contradicție cu prevederile art. 6 §1 și §3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Consideră că, decizia instanței de apel este una arbitrară, or, în cazul în care acestor probe le-ar fi fost dată o apreciere cuvenită, și în cazul în care normele materiale ar fi fost corect aplicate, soluția litigiului ar fi fost diferită.

De asemenea, consideră că, la examinarea litigiului a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Prin referința depusă la data de 03 noiembrie 2016 Direcția Cultură a Consiliului municipal Chișinău a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul lui Igor Vitliuc, Alexandru Moraru, Vladimir Bolocan, Veaceslav Palcă, Andrei Vladimir, Victor Gurari, Denis Voleac, Oleg Vitliuc, avocatul Ivan Turceac se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic